

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Sžo/164/2015
Identifikačné číslo spisu: 5015200014
Dátum vydania rozhodnutia: 27.09.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Adamcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:5015200014.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: X. B., bytom Z. XX/XX, I., zastúpeného JUDr. Jozefom Polákom, advokátom so sídlom Radlinského 1718, 026 01 Dolný Kubín, proti žalovanému: Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov, Andreja Kmeťa 17, 010 01 Žilina, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-ZA-OOP3-2014/020800/KUZ z 30. októbra 2014, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu Žiliny č. k. 21S/1/2015-43 zo 17. júna 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu Žiliny č. k. 21S/1/2015-43 zo 17. júna 2015 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I.

Napadnutým uznesením Krajský súd v Žiline (ďalej v texte rozhodnutia aj „krajský súd“ alebo „prvostupňový súd“) postupom podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zastavil konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-ZA-OOP3-2014/020800/KUZ z 30. októbra 2014, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Okresného úradu Tvrdošín, odbor starostlivosti o životné prostredie č. OU-TS-OSZP-2014/000216 z 12. mája 2014.

Prvostupňovým rozhodnutím bolo rozhodnuté, že žalobca nie je účastníkom konania vo veci vydaného kolaudačného rozhodnutia o užívaní časti vodnej stavby: „Lyžiarsky areál Vitanová „Vrchdolinky“ časť „B“ zasnežovací systém, objekt: SO B06 Výtlačné potrubie voda+ vzduch- vetva A1-1.“, ktoré vydal Obvodný úrad životného prostredia v Dolnom Kubíne pracovisko v Tvrdošine pod č. C/2012/00239 dňa 21. februára 2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 19. marca 2012.

Zároveň krajský súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Krajský súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca sa nedomáhal vydania rozhodnutia o tom, že

je účastníkom konania, ale podal návrh na obnovu kolaudačného konania. V rozsahu žalobných bodov však žalobca nenamietal, že by žalovaný nerozhodol o jeho návrhu, čo by inak aj v prípade procesného rozhodnutia mohlo viesť k jeho zrušeniu, avšak namietal nezohľadnenie sukcesie do práv pôvodných vlastníkoch pozemkov, na ktorých je situovaná kolaudovaná stavba, a teda namietal vecnú nesprávnosť rozhodnutia o nepriznaní postavenia účastníka konania v kolaudačnom konaní, ktoré podľa právnej teórie ako aj ustálenej súdnej praxe (napr. rozhodnutia Vrchného súdu v Prahe č. Rs 419 5A 88/97, č. Rs 457 5A 7/98, a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Sžp/31/2012), je rozhodnutím procesnej povahy, a preto je podľa § 248 písm. a) OSP vylúčené zo súdneho prieskumu.

Ďalej krajský súd poukázal na súdnu prax po vydaní rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-240/09 z 8. marca 2011, ktorým pripustila aj súdny prieskum takýchto procesných rozhodnutí, predovšetkým vo veciach týkajúcich sa ochrany životného prostredia v tom smere, aby občianske združenia so vzťahom k životnému prostrediu boli považované za účastníka správneho konania a tak mohli mať právo plnohodnotne sa zúčastniť aj súdneho konania, pričom uviedol napr. rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Sžp/41/2009 z 12. apríla 2011, 3Sžp/24/2009 z 2. júna 2011, či sp. zn. 3Sžp/48/2009 z 2. augusta 2011.

Krajský súd s poukazom na závery vyplývajúce z vyššie uvedených rozhodnutí konštatoval, že rozhodnutie správneho orgánu o tom, či fyzická alebo právnická osoba je alebo nie je účastníkom správneho konania je bezpochyby spôsobilé zasiahnuť do práv, právom chránených záujmov a povinností dotknutého subjektu. Postavenie účastníka konania, ako uviedol aj žalobca, mu poskytuje reálnu možnosť svojim konaním včas ovplyvňovať priebeh správneho konania, ktorá nemusí prislúchať iným subjektom zúčastneným na konaní (zúčastnená osoba). Aj z tohto dôvodu, v záujme zaistenia čo najlepšieho uplatnenia práv na súdnu a inú právnu ochranu (čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky), súdna prax pripúšťa možnosť preskúmania zákonnosti takéhoto rozhodnutia správneho orgánu. Kladiet však požiadavku, že musí ísť o správne konanie, ktoré v čase preskúmania zákonnosti rozhodnutia o nepriznaní postavenia účastníka správneho konania žalobcovi trvá.

Ďalej uviedol, že v prípade skončenia správneho konania vydaním právoplatného rozhodnutia vo veci totiž z hľadiska súdneho prieskumu zákonnosti odpadáva spôsobilý predmet konania - rozhodnutie správneho orgánu o nepriznaní postavenia účastníka stráca povahu „konečného rozhodnutia“, ktorého prípadné zrušenie by mohlo pre dotknutý subjekt založiť právo zapojiť sa do správneho konania ako jeho účastník. V prípade existencie právoplatného rozhodnutia vydaného v správnom konaní totiž osoba, domáhajúca sa postavenia účastníka v správnom konaní, už nemôže realizovať svoje procesné oprávnenia. Tieto môže vykonávať iba v prípade, ak správne konanie aktuálne prebieha, pričom v takomto prípade je preskúmanie rozhodnutia o pristúpení ďalšieho účastníka do konania dôvodné. Preto je potrebné, aby súd v každom konkrétnom konaní zisťoval stav správneho konania, konkrétne či sa nejedná o právoplatne skončenú vec. V prípade zistenia, že správne konanie je právoplatne skončené, je potrebné súdne konanie o preskúmaní rozhodnutia o nepriznaní postavenia účastníka v správnom konaní zastaviť podľa § 250d ods. 3 OSP - keďže, ako uviedol, neexistuje spôsobilý predmet prieskumu - a odkázať osobu, ktorá sa domáha účasti v správnom konaní na ustanovenie § 250b ods. 2 OSP, za predpokladu zachovania lehoty.

Krajský súd zdôraznil, že dôvodom pre zisťovanie stavu správneho konania je tiež potreba naplniť účel práva na súdnu a inú právnu ochranu realizovanú súdmi a orgánmi verejnej správy, t.j. poskytnúť ochranu reálnym a realizovateľným právam fyzických a právnických osôb, a nie formalistickým výkladom práva rozhodovať vo veci len pre to, aby litera zákona bola dodržaná aj za cenu, že ochrana práv a právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb bude zabezpečená len pro forma. V prípade účasti v správnom konaní by v takom prípade osoba mala síce rozhodnutie o tom, že je účastníkom správneho konania, avšak toto samo osebe by nezaistovalo reálnu možnosť ich výkonu, pretože by len konkurovalo právoplatnému rozhodnutiu vo veci samej a bez ďalšieho by nemalo za následok jeho zrušenie.

Krajský súd z obsahu administratívneho spisu a aj z obsahu vyjadrenia žalovaného zistil, že kolaudačné

konanie bolo ukončené rozhodnutím Obvodného úradu životného prostredia v Dolnom Kubíne, pracovisko v Tvrdošíne pod č. C/2012/00239 z 21. februára 2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 19. marca 2012. Uvedeným dňom právoplatnosti citovaného rozhodnutia, ako rozhodnutia, ktorým sa predmetné správne konanie právoplatne skončilo, vzniklo žalobcovi, ako osobe tvrdiacej, že správny orgán s ním v rozpore so zákonom nekonal ako s účastníkom konania, právo podať v súlade s § 250b ods. 2 a 3 OSP žalobu a domáhať sa preskúmania jeho zákonnosti.

Vzhľadom na vyššie uvedené krajský súd konanie zastavil pri aplikácii § 250d ods. 3 OSP, pretože preskúmané rozhodnutie je rozhodnutím, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom.

Krajský súd rozhodol o trovách konania podľa § 246c ods. 1 veta prvá OSP v spojení s § 146 ods. 2 veta prvá OSP, ktoré upravuje náhradu trov konania v prípade, že konanie končí bez toho, aby súd rozhodoval o veci samej. Žalobca, ktorý podal žalobu proti rozhodnutiu nepodliehajúcemu prieskumu v správnom súdnictve, zaviniel zastavenie konania, a preto nemá právo na náhradu trov konania. Žalovanému (s výnimkou § 250h ods. 2 veta za bodkočiarkou OSP) v zásade v správnom súdnictve nemožno priznať náhradu trov, nakoľko to ustanovenie § 250k ods. 1 OSP vylučuje, a preto krajský súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania.

II.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu v zákonom ustanovenej lehote odvolanie a žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté rozhodnutie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na nové konanie z dôvodov uvedených v ustanovení § 205 ods. 2, písm. a), písm. d) a písm. f) OSP.

Žalobca v podanom odvolaní uviedol, že prvostupňový súd nedal v napadnutom rozhodnutí presvedčivú odpoveď na otázky, ktoré súvisia s predmetom súdnej ochrany. Zo žaloby a jej príloh je podľa žalobcu zrejmé, že medzi účastníkmi je sporná interpretácia a aplikácia príslušných ustanovení zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (ďalej len „stavebný zákon“) týkajúca sa priznania účastníctva kolaudačného konania. Napadnuté uznesenie vykazuje znaky arbitrárneho rozhodnutia, nakoľko krajský súd nevyhodnotil dokazovanie v zmysle zásady rovnosti účastníkov konania a v súlade s ust. § 132 OSP.

Ďalej konštatoval, že návrhom z 24. marca 2014 sa domáhal povolenia obnovy konania skončeného vydaním kolaudačného rozhodnutia č. j. C/2012/00239. Nakoľko správny orgán v kolaudačnom konaní nekonal so žalobcom, resp. v tom čase ešte s pôvodnými vlastníkmi ako s účastníkmi, napriek tomu, že boli vlastníkmi, resp. spoluvlastníkmi pozemkov, na ktorých je stavba umiestnená, títo nemali absolútne žiadnu vedomosť o prebiehajúcim konaní a teda v konečnom dôsledku ani o vydaní kolaudačného rozhodnutia. Ak by konajúci správny orgán postupoval v súlade so zákonom (zistil, či dokončená stavba bola vykonaná v súlade so stavebným povolením, projektovou dokumentáciou, správne zistil a ustálil okruh účastníkov kolaudačného konania atď.), nebol by zo strany súčasného navrhovateľa dôvod na podanie návrhu na povolenie obnovy konania a v takomto prípade by bolo namieste podať v súlade s § 250b ods. 2 a 3 OSP žalobu a domáhať sa preskúmania práve kolaudačného rozhodnutia č. C/2012/00239 z 21. februára 2012, tak ako to vo svojom odôvodnení konštatuje krajský súd.

Ďalej žalobca uviedol, že nakoľko správny orgán nesprávnym úradným postupom porušil práva navrhovateľa, resp. jeho právnych predchodcov a tým im bola odňatá možnosť zúčastniť sa na konaní a teda aj akýmkoľvek spôsobom sa domôcť ochrany svojich práv, a to napr. aj cestou podania žaloby podľa piatej časti OSP, keďže nemali vedomosť o kolaudačnom rozhodnutí, jediným zákonným spôsobom, ako sa títo mohli domôcť svojich práv bolo podaním návrhu na obnovu konania v zmysle ust. § 63 ods. 1 správneho poriadku, v spojení s ust. 62 ods. 1 písm. c) správneho poriadku upravujúcim dôvody povolenia obnovy konania, v zmysle ktorého sa za jeden z taxatívne vymedzených dôvodov považuje, ak nesprávnym postupom správneho orgánu sa účastníkovi konania odňala možnosť zúčastniť sa na konaní, ak to mohlo mať podstatný vplyv na rozhodnutie a ak sa náprava nemohla urobiť

v odvolacom konaní.

Žalobca považoval konštatovanie súdu v napadnutom uznesení, že žalobca mal právo podať žalobu v súlade s ust. 250b ods. 2 a 3 OSP už proti samotnému kolaudačnému rozhodnutiu, za absolútne nesprávne a v konečnom dôsledku aj nereálne, nakoľko správny orgán nesprávnym úradným postupom vylúčil žalobcu, resp. jeho právnych predchodcov z akejkoľvek účasti na kolaudačnom konaní a jeho ovplyvnení, pričom títo o kolaudačnom rozhodnutí nemali vôbec žiadnu vedomosť. Rovnako nemali vedomosť ani o vydaní kolaudačného rozhodnutia č. j. C/2012/00239 z 19. marca 2012 o užívaní časti vodnej stavby.

Ďalej žalobca uviedol, že ak zákon na jednej strane pripúšťa, za dodržania presne stanovených podmienok, povolenie obnovy už právoplatne skončeného konania, čoho sa on aj skutočne domáhal, a na strane druhej súd argumentuje tým, že žalobca mal právo podať žalobu v súlade s ust. § 250b ods. 2 a 3 OSP a domáhať sa preskúmania zákonnosti napadnutého rozhodnutia, považuje argument súdu poukazujúci na právoplatné skončenie administratívneho konania za popierajúce akýkoľvek zmysel a účel zákonnej úpravy obnovy konania.

K preskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia žalobca uviedol, že ustanovenie § 248 písm. a) OSP síce predstavuje výnimku z tzv. generálnej klauzuly, v zmysle ktorej preskúmaniu podliehajú zásadne všetky rozhodnutia orgánov štátnej správy, ktorými sa rozhodlo o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb, avšak v tejto súvislosti poukázal na obsah nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky PL. ÚS 26/01, v zmysle ktorého je takáto negatívna enumerácia značne zúžená znením čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý obsahuje ústavný príkaz preskúmať všetky rozhodnutia orgánov verejnej správy, ak sa týkajú základných práv alebo slobôd, preskúmať také rozhodnutie bez ohľadu na to, že existuje zákonná úprava, ktorá vylučuje napadnuté rozhodnutia zo súdneho prieskumu.

Žalobca mal za to, že rozhodnutie o priznaní, resp. nepriznaní účastníctva v konaní predstavuje rozhodnutie o právach a povinnostiach fyzických alebo právnických osôb. Ďalej poukázal na rozhodnutie Okresného úradu Tvrdošín, odbor starostlivosti o životné prostredie, č. OU-TS-OSZP-2015/000056 z 21. januára 2015, ktorým rozhodol, že návrh navrhovateľa na obnovu konania zamietá, pričom v odôvodnení poukázal na rozhodnutie vo veci postavenia účastníka konania. Potom, ako sa žalobca voči vyššie uvedenému rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na obnovu konania z dôvodu nepriznania účastníctva odvolal, rozhodol žalovaný o prerušení konania, a to až do času, kým sa právoplatne nerozhodne o predbežnej otázke v tejto právnej veci žalobcu domáhajúceho sa preskúmania rozhodnutia o nepriznaní účastníctva.

Žalobca tvrdil, že nie je pravdou, že vyhovie žalobe by nemalo nijaký vplyv na rozhodnutie vo veci samej, nakoľko prebiehajúce konanie o žalobe proti rozhodnutiu č. OU-ZA-00P3-2014/020800/KUZ z 30. októbra 2014 je konaním o predbežnej otázke, čím v konečnom dôsledku dôvodil aj žalovaný v rozhodnutí o prerušení konania o návrhu na obnovu konania. Z uvedeného vyplýva, že prípadný úspech žalobcu v tomto konaní by ovplyvnil aj rozhodnutie žalovaného o odvolaní žalobcu proti rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na obnovu konania č. OU-TS-OSZP-2015/000056 z 21. januára 2015, a vznikla by situácia odôvodňujúca povolenie obnovy konania v súlade s § 62 ods. 1 správneho poriadku.

Záverom žalobca dodal, že závery a konštatovania súdu prvého stupňa a žalovaného sú nesprávne a nezákonné, lebo vychádzajú z jednostrannej, účelovej a skresľujúcej interpretácie príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku ako aj správneho poriadku, a to jednoznačne v jeho neprospech. Zároveň žiadal žalobca priznanie náhrady trov konania a trov právneho zastúpenia.

III.

Žalovaný správny orgán v písomnom vyjadrení k odvolaniu sa stotožnil s právnym posúdením veci krajským súdom, považoval ho za dostatočne odôvodnené a vydané v súlade so zákonom, a preto žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolanie žalobcu zamietol a napadnuté rozhodnutie

krajského súdu v plnom rozsahu potvrdil.

Žalovaný vo vyjadrení poukázal na taxatívne stanovené podmienky obnovy konania v ust. § 62 ods. 1 správneho poriadku, konkrétne na podmienku podania návrhu na obnovu konania oprávnenou osobou, ktorou je len účastník pôvodného konania. Napadnuté rozhodnutie je rozhodnutím procesnej povahy, ktoré sa týka rozhodnutia o účastníctve konania žalobcu. Nejedná sa o rozhodnutie vo veci samej a to vo veci začatej obnovy konania, ktoré nie je právoplatne skončené. V zmysle ust. § 248 písm. a) OSP je vylúčené z preskúmania súdom, nakoľko súdy nepreskúmajú rozhodnutia správnych orgánov predbežnej povahy a procesné rozhodnutia týkajúce sa vedenia konania.

Podľa názoru žalovaného, keby žalobca využil iný druh mimoriadneho opravného prostriedku v správnom konaní, a to návrh na preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania, správny orgán by nemusel rozhodovať o účastníctve konania, nakoľko podnet na preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania môže podať ktokoľvek, nielen účastník konania.

Ďalej žalovaný uviedol, že účastníkmi kolaudačného rozhodnutia sú v zmysle § 78 stavebného zákona stavebník, vlastník stavby, ak nie je stavebníkom a vlastník pozemku, na ktorom je stavba umiestnená. V súlade s ust. § 28 ods. 3 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov, právne účinky vkladu vznikajú až na základe právoplatného rozhodnutia o jeho povolení. Žalobca sa stal vlastníkom dotknutých pozemkov až po nadobudnutí právoplatnosti kolaudačného rozhodnutia č. C/2012/00239 z 21. februára 2012, t.j. až po 19. marci 2012. Žalobca sa stal singulárnym právnym nástupcom pôvodných vlastníkov na základe kúpnych zmlúv z mesiaca júl a august 2012 a až od toho obdobia nadobudol práva vlastníka v zmysle § 123 Občianskeho zákonníka a tomu zodpovedajúce procesné práva.

Žalovaný zároveň uviedol, že pri preskúmaní prvostupňového rozhodnutia dospel k záveru, že prvostupňový správny orgán síce vydal rozhodnutie v posudzovanej veci v súlade s príslušnými právnymi predpismi avšak pri vydávaní kolaudačného rozhodnutia došlo k porušeniu hmotného ako aj procesného práva. Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov po právoplatnom ukončení konania vo veci začatej obnovy konania na prvostupňovom správnom orgáne, ktorá bola rozhodnutím Okresného úradu Tvrdošín, odboru starostlivosti o životné prostredie č. OU-TS-OSZP/Z/2014/00470 z 14. apríla 2014 prerušená do doby právoplatného skončenia samostatného správneho konania, v ktorom sa bude rozhodovať o priznaní alebo nepriznaní postavenia účastníka kolaudačného konania navrhovateľovi, preskúma ex offio z vlastného podnetu rozhodnutie Obvodného úradu životného prostredia v Dolnom Kubíne, pracovisko v Tvrdošine č. C/2012/00239 z 21. februára 2012, právoplatné dňa 19. marca 2012 mimo odvolacieho konania a to z dôvodu možného porušenia príslušných právnych predpisov pri jeho vydaní.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu a medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP); odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP v spojení s § 214 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že uznesenie krajského súdu je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

V správnom súdnictve prejednávajú súdy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP).

Podľa § 244 ods. 2 OSP, v správnom súdnictve preskúmajú súdy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a

povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (ďalej len „rozhodnutie správneho orgánu“).

Podľa § 247 ods. 1 OSP, podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 247 ods. 2 OSP, pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je predpokladom postupu podľa tejto hlavy, aby išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť.

Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie uznesenia krajského súdu ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania odvolací súd skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného a prvostupňového správneho orgánu. Kľúčovou otázkou sa pre odvolací súd stalo právne posúdenie možnosti súdneho prieskumu rozhodnutia o nepriznaní postavenia účastníka konania, nakoľko podľa názoru žalovaného ako aj krajského súdu ide o rozhodnutie procesnej povahy a preto jeho súdny prieskum je vylúčený v zmysle ust. § 248 písm. a) OSP a z tohto dôvodu bolo konanie zastavené.

Z obsahu administratívneho spisu ako aj z výsledkov doterajšieho konania súd zistil, že rozhodnutím č. OU-ZA-OOP3-2014/020800/KUZ z 30. októbra 2014, žalovaný potvrdil rozhodnutie Okresného úradu Tvrdošín, odbor starostlivosti o životné prostredie, ktorým v konaní o obnove kolaudačného konania nepriznal žalobcovi postavenie účastníka konania a odvolanie žalobcu zamietol. Žalobca bol zároveň poučený, že rozhodnutie možno preskúmať súdom, poučenie ktoré neskôr žalovaný označil za nesprávne. V kolaudačnom konaní bolo vydané dňa 21. februára 2012 rozhodnutie č. C/20125/00239, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 19. marca 2012. V čase vydania tohto rozhodnutia účastníkom konania nebol žalobca, ale v danom čase boli vlastníkami dotknutých pozemkov právni predchodcovia žalobcu. Žalobca sa stal vlastníkom predmetných pozemkov neskôr, t.j. po nadobudnutí právoplatnosti kolaudačného rozhodnutia.

Rozsah preskúmvacej činnosti súdu v správnom súdnictve je vymedzený tak, že preskúmvaniu podliehajú zásadne všetky rozhodnutia orgánov štátnej správy, ktorými sa rozhodlo o právach a povinnostiach fyzických alebo právnických osôb. Predmetom preskúmania musí byť právoplatné rozhodnutie ako výsledok určitého postupu správneho orgánu. Z ustanovenia § 244 ods. 1 a 2 OSP jednoznačne vyplýva, že sa nemožno domáhať iba preskúmania zákonnosti postupu správneho orgánu. Súd skúma zákonnosť postupu v súvislosti s preskúmvaním zákonnosti konečného rozhodnutia.

Ďalšou podmienkou je, že fyzická osoba alebo právnická osoba musí tvrdiť (procesne), že bola ukrátená na svojich právach. Súdna prax trvá na tom, že k ukráteniu musí dôjsť na subjektívnych právach žalobcu. Pojem „svojich právach“ treba vysvetľovať reštriktívne. Musí ísť o práva, a nie o záujmy alebo oprávnené záujmy. Toto subjektívne právo sa opiera alebo vychádza zo všeobecne záväzného právneho predpisu.

Vylúčenie postupu správnych orgánov, ktorým neboli priamo dotknuté práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zo súdneho prieskumu súvisí s tým, že bez priamej spojitosti by došlo k neprimeranému rozšíreniu možnosti napádať postupy správnych orgánov v správnom súdnictve.

V tejto súvislosti dáva Najvyšší súd Slovenskej republiky do pozornosti to, že súdy nepreskúmvajú rozhodnutia správnych orgánov predbežnej povahy a procesné rozhodnutia týkajúce sa vedenia konania. Podľa § 244 ods. 1 až 3 OSP iba tie rozhodnutia správnych orgánov, ktorých priamym účinkom je legálny zásah do právneho postavenia jednotlivca (prostredníctvom založenia, zmeny alebo zrušenia oprávnenia alebo povinnosti) alebo pripustenie možnosti tohto legálneho zásahu do jeho práv, právom chránených záujmov alebo povinností, podliehajú súdnemu prieskumu postupom podľa piatej časti OSP, ktorý má charakter subsidiárnej súdnej ochrany v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky pre

oblasť rozhodovania v správnom konaní.

Pôsobenie generálnej klauzuly je teda obmedzené negatívnou enumeráciou rozhodnutí a postupov, ktoré sú zo súdneho preskúmania vylúčené na základe zákona (§ 244 OSP). Toto ustanovenie treba nevyhnutne vykladať v spojitosti s čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého ten, kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, sa môže obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd. Negatívny výpočet, v súlade s čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, uvedený v § 248 má charakter výnimiek a nesmie byť zásadne rozširovaný. Rozhodne tu treba vylúčiť jeho rozšírenie na základe analógie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zastáva názor, že rozhodnutie správneho orgánu o tom, či fyzická alebo právnická osoba je alebo nie je účastníkom správneho konania je bezpochyby spôsobilé zasiahnuť do práv, právom chránených záujmov a povinností dotknutého subjektu, a preto podlieha súdnemu prieskumu. Uvedené vyplýva z novej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. sp. zn. 8Sžo/67/2014 zo 17. decembra 2015), kde súd pristúpil k preskúmaniu rozhodnutí o nepriznaní postavenia účastníka konania.

Senát najvyššieho súdu považuje za potrebné zdôrazniť, že právne nástupníctvo ako tradičný inštitút hmotného práva, vo svojej podstate predstavuje odvodenie právneho postavenia nástupníckeho subjektu od subjektu jeho právneho predchodcu. V závislosti od toho, či právny nástupca vstupuje do množiny všetkých prevoditeľných práv a povinností svojho predchodcu alebo nie, hovoríme o univerzálnej alebo singularnej sukcesii. V posudzovanej veci žalobca, ako právny nástupca pôvodných vlastníkov nehnuteľností, legitímáciou na podanie návrhu na obnovu konania titulom singularnej sukcesie disponuje.

V prípade priznania postavenia účastníka konania žalobcovi a následnej obnovy konania, v rámci ktorej by došlo k preskúmaniu kolaudačného rozhodnutia, ktoré aj podľa názoru samotného žalovaného bolo vydané s procesnými a hmotnými pochybeniami, by bolo spôsobilé ovplyvniť právne postavenie žalobcu. Preto krajský súd rozhodol nesprávne - keď zastavil konanie z dôvodu, že preskúmané rozhodnutie je rozhodnutím, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom - nakoľko napadnuté rozhodnutie je spôsobilé zasiahnuť do jeho práv, právom chránených záujmov alebo povinností.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie krajského súdu postupom podľa § 221 ods. 2 OSP z dôvodov podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Úlohou krajského súdu bude v ďalšom konaní preskúmať napadnuté rozhodnutie žalovaného, posúdiť tvrdenie žalobcu, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím a postupom správneho orgánu, či uvedené rozhodnutie je spôsobilé zasiahnuť do vlastníckeho práva žalobcu a tiež dopad obnovy konania pri opätovnom preskúmaní kolaudačného rozhodnutia.

Podľa § 250ja ods. 4 OSP, súd prvého stupňa aj správny orgán sú viazané právnym názorom odvolacieho súdu, ak bolo rozhodnutie zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie.

Súčasne súd prvého stupňa v novom rozhodnutí opätovne rozhodne o náhrade trov konania vrátane trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvej OSP).

Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní podľa druhej hlavy piatej časti OSP postupoval podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ktorý bol zrušený zákonom č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (§ 473), ktorý nadobudol účinnosť dňa 1. júla 2016.

Dňom 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok, ktorý v § 492 ods. 2 ustanovil, že odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V súlade s vyššie uvedenými prechodnými ustanoveniami odvolací súd v predmetnej veci postupoval podľa doterajšieho predpisu, Občianskeho súdneho poriadku.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.